

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naručnina se pošilja opravištvu v dijaškem semenišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slovensko uradovanje.

(Izv. dopis.)

Nekemu posestniku na L..... v Š..... okraji prinese sluga polo z nakazano novo dačo, ki je pa, kakor je pri nas sploh navada, le na nemški strani izpolnjena bila. Posestnik se toraj brani polo sprejeti, rekoč, da ne umé nemški; ko mu pa hoče sluga vso reč raztolmačiti, ga odločno zavrne, da tega ni treba, kajti on sam ve toliko brati, kolikor mu je potrebno, samo v domačem njemu umevnem jeziku se mu naj napiše; tudi pravi dalje, da ne ve zakaj je pola tiskana slovenski in nemški, ako ne zato, da se Nemcem izpolni na nemški, Slovencem pa na slovenski strani. Ko sluga vidi, da nič ne opravi, odide in v nekaterih dnevih dobi omenjeni posestnik drugo polo, katera je pa bila povsem slovenski napisana. Tako je prav! Tirjajmo brez strahu, kar nam pravica in postava tirjati dopušča, in ne trpimo dalje, da bi uradniki svojevoljno postopali samo zato, ker slovenščine ne znajo ali je pa znati nočejo. katerim je ljubo pri nas ostati, naj se slovenskega jezika naučijo, ako ga še ne znajo; tistim pa, katerim je slovenski glas prezoprn, da bi se mu hoteli privaditi, želimo srečen pot tja, kjer slovenska beseda njih rahločutnih ušes ne bode žalila.

Ravno tisti posestnik dokupil je letos mali vinograd na Da se napravi kupno pismo, poda se v pisarno notarja v Kupec odločno tirja, da se mu pismo slovenski napiše, pa ravno tako trdovratno se pisar brani, to storiti, ter celo trdi, da bi slovensko pismo niti veljave ne imelo, in bi ga sodišče, ker je protipostavno, bržčas ovrгло. Da bi se stvar ne zavlekla, se dotičnik končno uda in pismo se napiše nemški. Ta dogodek se nam tembolje čuden zdi, ker vemo, da je notar narodnjak in slovenskega jezika popolnem zmožen, pa se njegov pisar vendar ustavlja slovenskemu uradovanju. Ako se narodni možje temu protivijo, kako zamoremo potem to od naših nasprotnikov tirjati? Kedar se bodo pisma delala slovenski, takrat bode tudi ob konci pisem izo-

stajala tista zastarela in zoprna žlodrga „wurde deutsch aufgenommen und windisch verdolmetscht“, katera nas pred vsem razumnim svetom sramoti, kakor da bi bili mi sami nevedneži, nekaki mustasti in trapasti bebeci, katerim je treba vsako stvar prežvekovati. Nam se celo dozdeva, da je sveta dolžnost narodnih notarjev, da ljudstvo opozorijo, da so slovenska pisma ravno tako veljavna, kakor nemška, da se mora vsakej stranki tako pisati, kakor želi, ne pa da se celo ustavljajo želji ljudstva ustrezati. Tirjajte toraj vsi, ki imate pri notarjih opravka, da se vam pisma pišejo slovenski, posebno pa zdaj, ko je minister dr. Pražak sam to ukazal, ter vsem sodiščem po Slovenskem naznanil, da ima slovenski jezik ravno tiste pravice, kakor nemški, in da se morejo toraj slovenske vloge tudi slovensko reševati. Resnicoljub.

Gospodarske stvari.

Perutnistvo.

II. Za valitev potrebnih jajc je najbolje domačih odbrati. Od drugod dobljena moramo lepo varčno na hladnem shraniti, dokler jih ne nasadimo pod kvokljo. Kder le mogoče, naj dobi vsaka kvoklja svoja lastna jajca in naj sedi na lastnem gnezdu. Kajti tako se izvalijo najboljše piščeta. Mnogi nasajajo najrajši pure, ker se jim lahko veliko jajc podloži in so dobre valivke. Vendar tako izvaljene stvarice niso nikoli poznej dobre kvokle. Nasajene kvoklje se ne smejo zanemarjati tako, da bi stradale. Marveč treba jim je primerno streči s hrano in snažno vodo. Katere gnezdo dolgo zapuščajo, tistim se morajo jajca pokriti, da se preveč ne razhladijo.

Kder se s perutnistvom na veliko pečajo, ondi se poslužujejo namesto kvoklje, v ta namen izumjene mašine valivnice. Ta način ima veliko prednostij: 1) se lahko piščeta valijo v vsakem letnem času, 2) plemena se dajo leži in hitreje pomnožiti, 3) se izvali primeroma veliko več petelinčkov kakor putice; 4) izvaljene stvarice dajo se